

Klima – krajina – povodí

Nosným tématem projektu Klima – krajina – povodí (K-K-P) je zavádění adaptačních krajinných opatření do praxe a podpora optimalizace tohoto procesu na úrovni národní, regionální a lokální. Adaptačními krajinnými opatřeními rozumíme všechny akce vedoucí k přizpůsobení krajiny změnám klimatu, a to zejména zlepšením potenciálu krajiny zadržovat vodu a zvýšením stability ekosystémů. Projekt se rovněž zaměřuje na osvětu a výměnu informací mezi státní správou, podnikovou sférou, NNO a veřejností.

První studie jsou téměř hotové

V minulém infolistu jsme Vás informovali o připravovaných studiích, které v rámci projektu vzniknou čtyři. Hlavní se zaměřuje na strategii adaptačních opatření na klimatickou změnu v povodí Moravy. Na ni navazují regionální koncepce adaptačních opatření pro dvě dílčí území – povodí Benkovského potoka (Písečnou) a nivu Moravy mezi Mohelnicí a Litovlí. Realizace navržených opatření je však závislá na platné legislativě a dotacích, poslední studie se proto věnuje právě této problematice. První „ochutnávku“ z legislativní části studie najdete v tomto infolistu. Všechny studie a jejich výsledky budou prezentovány v lednu na seminářích v Brně, Olomouci a Zlíně, na které jste srdečně zváni. Více informací a pozvánky najdete níže.

Jak se zbavit nepotřebných vodních děl: vodní díla, jejich zánik, zrušení či odstranění

Text: Mgr. Dominika Kovaříková

Zrušení vodního díla

Značná část našich toků je technicky upravená (opevněná a zregulovaná koryta) nebo na nich stojí nejrůznější vodní díla (jezy, hráze atd.). Mnoho těchto objektů nemá opodstatnění a neplní svou funkci – naopak zhoršují ekologický stav toku a vyžadují značné náklady na údržbu, kterou je správce toku povinen zajistit. V případě, že se správce toku nemůže nebo nechce o stavbu nadále starat (např. v případě jejího velkého poškození nebo již pominulý důvod její existence) má na výběr několik možností dalšího postupu.

Osvědčení o zániku vodního díla

V případě, že vodní dílo bylo poškozeno natolik, že nadále neplní svou funkci, může správce toku požádat o vydání osvědčení o zániku vodního díla. Toto osvědčení vydává vodoprávní úřad v rámci správního řízení. Vodoprávní úřad zde má několik možností: Může nařídít odstranění zbytků stavby (v případě, že by ohrožovala bezpečnost a zdraví), může nařídít její opravu a uvedení do původního stavu (v případě, že by ji úřad považoval za nezbytnou) nebo ji prohlásí za zaniklou. V případě vydání osvědčení o zániku vodního díla (technické úpravy koryta) se koryto toku považuje za přirozené ve smyslu § 44 vodního zákona a správce toku nadále nemá povinnost jeho údržby.

Zrušení a odstranění vodního díla

Novela vodního zákona č. 150/2010 Sb. přinesla možnost zrušit vodní dílo formálně, bez nutnosti odstranění stavby v terénu. Před zmíněnou novelou musela stavba být zároveň zlikvidována i fyzicky. Stavba, která po formálním zrušení vodního díla v terénu zůstane, je již běžnou stavbou spadající do kompetence obecných stavebních úřadů, nikoliv úřadů vodoprávních. Její vlastník však nadále nese zodpovědnost za její stav, tj. nesmí přímo ohrožovat zdraví či majetek.

Je-li vodní dílo odstraněno i fyzicky (zde není nutné předchozí formální administrativní zrušení), lze to považovat za opatření k nápravě zásahů způsobených lidskou činností a nadále je vodní tok považován za neupravený.

Účastníci řízení a jeho průběh

Ke zrušení vodního díla může dojít pouze ve správním řízení. Okruh účastníků tohoto správního řízení není ve vodním zákoně nijak specificky vymezen, na jeho stanovení se proto použije obecný předpis o správním řízení – správní řád. Účastníky tohoto řízení budou tak kromě navrhovatele také osoby, které mohou být rozhodnutím přímo dotčeny ve svých právech nebo povinnostech - § 27 odst. 2 správního řádu. Vodoprávní úřad má tak za úkol vymezit potenciálně dotčené osoby – tedy nikoliv jen vlastníky pozemků, na nichž vodní dílo stojí, ale i např. vzdálenější sousedy potenciálně ohrožené povodní po zrušení díla. Nicméně je otázkou, nakolik budou vodoprávní úřady tyto potenciálně dotčené osoby považovat za účastníky řízení, když pouhým zrušením vodního díla (bez jeho fyzického odstranění) jejich pozemky přímo dotčeny nebudou. Bude-li počet dotčených osob - účastníků řízení větší než 30, půjde o tzv. řízení s větším počtem účastníků (viz § 144 správního řádu), v němž správní orgány mohou a s velkou pravděpodobností i budou doručovat prostřednictvím veřejné vyhlášky a příslušný správní úřad tak nemá povinnost obesílat všechny známé účastníky řízení doporučenými dopisy, případně doručováním do datových schránek. Tím se snižuje administrativní zátěž těchto řízení.

Souhlas vlastníků (vlastníků sousedních nemovitostí) není podmínkou pro vydání rozhodnutí. Nicméně účastníci řízení mají právo podat proti vydanému rozhodnutí odvolání, a pokud s ním neuspějí, mohou rozhodnutí napadnout u správního soudu správní žalobou. I v případě podání žaloby ze strany účastníka řízení, kterému nebylo vyhověno, může stavebník postupovat v souladu s napadeným rozhodnutím (např. odstraňovat stavbu). Doba rozhodování správních soudů je velmi dlouhá – běžně 2 i více let. Žalobce však může soudu navrhnout, aby přiznal žalobě tzv. odkladný účinek, což znamená, že rozhodnutí (např. odstranění stavby) nemůže být vykonáno až do skončení řízení před soudem. Soudy však odkladný účinek žalobám přiznávají velmi sporadicky.

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že není nutné získat souhlas všech vlastníků potenciálně dotčených pozemků v přilehlé nivě, nicméně předjednání a předchozí odsouhlasení záměru vlastníky těchto pozemků proces vydávání příslušných povolení výrazně usnadní a urychlí.

Semináře k adaptační strategii pro povodí Moravy

V lednu proběhnou tři semináře pro úředníky a odbornou veřejnost, na kterých budou představeny první výsledky připravovaných studií. Program všech seminářů je shodný.

Brno

Kdy: Středa, 11. ledna 2012 od 9.30 (předpokládané ukončení do 13.00)

Kde: Povodí Moravy, s. p., Dřevařská 11, Brno; velká zasedací místnost (přízemí)

Olomouc

Kdy: středa 18. ledna 2012; od 9:30 (předpokládané ukončení do 13:00)

Kde: Krajský úřad Olomouckého kraje, Jeremenkova 40a, Olomouc – kongresový sál (menší budova)

Zlín

Kdy: čtvrtek 19. ledna 2012; od 9:30 (předpokládané ukončení do 13:00)

Kde: Krajský úřad Zlínského kraje, třída Tomáše Bati 21, Zlín – zasedací místnost v 16. patře

Program seminářů:

Klima – krajina – povodí

(Mgr. Michal Krejčí, Unie pro řeku Moravu)

– představení programu semináře, stručná prezentace projektu K – K – P

Strategie adaptačních opatření pro POP Moravy – na příkladu říčních a potočních niv

(Mgr. Lukáš Krejčí, Ph.D., Unie pro řeku Moravu)

– prezentace a diskuze ke studii strategie adaptačních opatření

Koncepce adaptačních opatření pro nivu řeky Moravy (ř. km 262 – 267)

(Mgr. Michal Krejčí, Unie pro řeku Moravu)

– prezentace a diskuze k modelové studii adaptačních opatření v krajině

Koncepce adaptačních opatření pro horní povodí Benkovského potoka

(Mgr. Zdeněk Poštulka, Unie pro řeku Moravu)

– prezentace a diskuze k modelové studii adaptačních opatření v krajině

Implementace krajinných adaptačních opatření v právních souvislostech – otázky z praxe

(Mgr. Dominika Kovaříková, advokátka)

– prezentace a diskuze k vodoprávní studii

Plánování v oblasti vod, možná adaptační opatření na předpokládanou změnu klimatu – pohled správce povodí a vodních toků

(Ing. Miroslav Foltýn, Povodí Moravy, s. p.)

Změny způsobů správy toků a povodí: hledání možností – pohled projektanta

(Ing. Tomáš Havlíček, Atelier Fontes s.r.o.)

V případě, že máte zájem se seminářů zúčastnit, přihlaste se prosím na olomouc@uprm.cz nebo volejte 737 136 911.

KLIMA - KRAJINA - POVODÍ

Infolist č.2

V rámci projektu „Integrovaný přístup ke krajině jako východisko pro adaptační opatření na změny klimatu v povodí řeky Moravy“ (zkrácený název: „Klima – krajina – povodí“) vydává Unie pro řeku Moravu.

Projekt Klima – krajina – povodí je podpořen grantem ze Státního fondu životního prostředí ve výši 1 164 000 Kč.

Kontaktní údaje: Unie pro řeku Moravu, Hrubá Voda 10, 783 61 Hlubočky; www.uprm.cz

Pracovníci projektu: Mgr. Zdeněk Poštulka, zdenek.postulka@seznam.cz, 732 957 552

Mgr. Renata Placková, olomouc@uprm.cz, 737 136 911

Mgr. Michal Krejčí, info@uprm.cz, 731 058 206

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY